

Utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2013/14:6 Utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg och en motion som väckts med anledning av propositionen samt ett motionsyrkande från den allmänna motionstiden 2013 om utbetalning av barnbidrag.

För att underlätta föräldrarnas förutsättningar för att samarbeta och ta ett gemensamt ekonomiskt ansvar för barnet och med hänsyn till jämställdhetsperspektivet anser regeringen att reglerna om utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg bör ändras så att de inte pekar ut den ena föräldern framför den andra som lämplig bidragsmottagare. Regeringen föreslår bl.a. att när föräldrarna har gemensam vårdnad om ett barn ska barnbidraget betalas ut med hälften till vardera föräldern. Om föräldrarna i en gemensam anmälan anger vem som ska vara bidragsmottagare betalas barnbidraget till den angivna mottagaren.

Om barnet bor växelvis hos båda föräldrarna och de har gemensam vårdnad om barnet, föreslås att barnbidraget lämnas med hälften till vardera föräldern efter anmälan av någon av dem. Ett barn ska anses ha växelvist boende om den förälder som vill ha en delning gör sannolikt att sådant boende föreligger.

Vidare föreslås att barnbidraget efter anmälan betalas till endast den ena föräldern, om barnet bor varaktigt tillsammans med endast den föräldern, eller om den andra föräldern under en längre tid inte kan delta i vårdnaden på grund av frånvaro, sjukdom eller något annat skäl. Villkoret för att utbetalningen av barnbidrag ska ändras på begäran av socialnämnden ändras från synnerliga till särskilda skäl.

Regeringen föreslår också att kravet på anmälan för att få flerbarnstillägg slopas i vissa fall och att flerbarnstillägget i vissa fall ska beräknas proportionerligt.

Lagändringarna med vissa övergångsbestämmelser föreslås träda i kraft den 1 mars 2014.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker samtliga motionsyrkanden om bl.a. avslag på propositionen och principer för utbetalning av barnbidrag.

I betänkandet finns två reservationer (MP).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg	6
Reservationer	11
1. Principer för utbetalning av barnbidrag, punkt 1 (MP)	11
2. Delat barnbidrag, punkt 2 (MP)	11
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	13
Propositionen	13
Följdmotionen	13
Motion från allmänna motionstiden hösten 2013	13
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Principer för utbetalning av barnbidrag**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Sf4 av Gunvor G Ericson och Magnus Ehrencrona (båda MP) yrkande 2 och

2013/14:Sf377 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 3.

Reservation 1 (MP)

2. **Delat barnbidrag**

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken, i de delar det avser 16 kap. 5 § första och tredje styckena samt 7 och 8 §§. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:6 i denna del och avslår motion

2013/14:Sf4 av Gunvor G Ericson och Magnus Ehrencrona (båda MP) yrkande 1.

Reservation 2 (MP)

3. **Lagförslaget i övrigt**

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken, i den mån det inte omfattas av vad utskottet föreslagit ovan. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:6 i denna del.

Stockholm den 14 november 2013

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Tomas Eneroth

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tomas Eneroth (S), Mikael Cederbratt (M), Lars-Arne Staxäng (M), Eva-Lena Jansson (S), Finn Bengtsson (M), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S), Jasenko Omanovic (S), Gunilla Nordgren (M), David Lång (SD), Wiwi-Anne Johansson (V), Eva Lohman (M), Emma Carlsson Löfdahl (FP), Fredrick Federley (C), Magnus Ehrencrona (MP), Lars Gustafsson (KD) och Tomas Nilsson (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2013/14:6 Utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg och motionsyrkanden som väckts med anledning av propositionen samt ett motionsyrkande från den allmänna motionstiden 2013 om utbetalning av barnbidrag.

Den s.k. särlevandeutredningen har gjort en allmän översyn av hur ekonomiska stöd till barnfamiljer stöder samarbete mellan särlevande föräldrar. I slutbetänkandet Fortsatt föräldrar – om ansvar, ekonomi och samarbete för barnets skull (SOU 2011:51) lämnar utredningen bl.a. förslag om utökade möjligheter till delning av barnbidraget.

I samband med beredningen av utredningens förslag har en arbetsgrupp inom Socialdepartementet identifierat behov av ytterligare förändringar av bestämmelserna om barnbidrag och flerbarnstillägg. Arbetsgruppen lämnade sitt förslag i maj 2013 i promemorian Utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg (Ds 2013:42).

En redovisning av motionerna och regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg och avslår ett motionsyrkande om avslag på förslaget om delat barnbidrag.

Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden om principerna för utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg.

Jämför reservationerna 1 (MP) och 2 (MP).

Gällande ordning

Barnbidrag är ett grundläggande och generellt bidrag som inte är behovsprövat, och det lämnas för alla barn som är bosatta i Sverige. Enligt 16 kap. socialförsäkringsbalken lämnas barnbidrag som allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag och flerbarnstillägg. Allmänt barnbidrag lämnas med 1 050 kronor i månaden för varje barn fr.o.m. efter barnets födelse t.o.m. det kvartal barnet fyller 16 år eller förlängt så länge barnet går i grundskolan. Om någon får barnbidrag för två eller flera barn lämnas även flerbarnstillägg med vissa belopp.

En grundläggande förutsättning för att få barnbidrag är att föräldern har den rättsliga vårdnaden om barnet. Om en person har ensam vårdnad om barnet är det han eller hon som får barnbidraget. Föräldrar som har gemensam vårdnad kan hos Försäkringskassan gemensamt anmäla vem av dem som ska vara bidragsmottagare. Om inte någon anmälan om bidragsmottagare görs får barnets mor bidraget. Detsamma gäller vid växelvist boende, där barnet är varaktigt bosatt hos båda föräldrarna. Vid växelvist boende kan föräldrarna även gemensamt anmäla att barnbidraget ska delas dem emellan.

Kan den bidragsmottagande föräldern till följd av frånvaro, sjukdom eller annan orsak under en längre tid inte delta i vårdnaden om barnet, övergår rätten att få bidraget till den andra föräldern. Bor barnet varaktigt tillsammans med endast en av föräldrarna har den föräldern efter anmälan rätt att få bidraget.

Om det finns synnerliga skäl kan barnbidraget på begäran av socialnämnden betalas ut till den andra föräldern, någon annan lämplig person eller till nämnden.

I vissa fall krävs en anmälan för att få flerbarnstillägg. Det gäller bl.a. om något av barnen får förlängt barnbidrag eller har studiehjälp. Vidare gäller det vid sammanräkning av barn för rätt till flerbarnstillägg i ett s.k. ombildat hushåll. Till ett ombildat hushåll kan flerbarnstillägg lämnas om

bidragsmottagarna är gifta med varandra och stadigvarande sammanbor eller är sambor och tidigare har varit gifta med varandra eller har eller har haft barn gemensamt. Om två personer kan få flerbarnstillägget, betalas det till den som anmäls som bidragsmottagare. Om inte någon anmälan görs betalas flerbarnstillägget till kvinnan, eller om personerna är av samma kön till den äldre av dem. Om barnbidrag eller förlängt barnbidrag delas ska flerbarnstillägget räknas ut på nytt (proportioneras) i förhållande till antalet hela och halva barnbidrag som föräldrarna får. Proportioneringsreglerna omfattar bara särlevande föräldrar som har ett eller flera barn som bor växelvis hos dem båda.

Propositionen

Utökade möjligheter till delning av barnbidrag

Regeringen föreslår att när föräldrarna har gemensam vårdnad om ett barn ska barnbidraget betalas ut med hälften till vardera föräldern. Om föräldrarna i en gemensam anmälan anger vem som ska vara bidragsmottagare betalas barnbidraget till den angivna mottagaren.

När det uppkommer anledning att ta ställning till vem som ska vara mottagare av barnbidrag bedömer regeringen att Försäkringskassan i ett tidigt skede bör bereda föräldrarna möjlighet att välja hur barnbidraget ska betalas ut.

Förslaget syftar till att underlätta föräldrarnas förutsättningar för att samarbeta och ta ett gemensamt ekonomiskt ansvar för barnet genom att reglerna om utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg inte pekar ut den ena föräldern framför den andra som en mer lämplig bidragsmottagare. Lagstiftningen görs också könsneutral. Ökade möjligheter att dela barnbidraget är vidare positivt ur ett jämställdhetsperspektiv.

Delat barnbidrag när barnet bor växelvis

När barnet bor växelvis hos båda föräldrarna och de har gemensam vårdnad om barnet föreslås att barnbidraget lämnas med hälften till vardera föräldern efter anmälan av någon av dem. Ett barn ska anses ha växelvist boende om den förälder som vill ha en delning gör sannolikt att sådant boende föreligger.

När barnbidrag lämnas endast till en av föräldrarna

Regeringen föreslår ett förtydligande om att när endast en av föräldrarna är försäkrad för barnbidrag ska hela bidraget lämnas till den föräldern.

Regeringen bedömer att barnbidraget även fortsättningsvis bör kunna betalas till endast den ena föräldern efter anmälan om barnet bor varaktigt tillsammans med endast den föräldern, eller om den andra föräldern under en längre tid inte kan delta i vårdnaden på grund av frånvaro, sjukdom eller något annat skäl.

Regeringen noterar att uttrycken varaktigt boende och växelvist boende sedan länge är inarbetade i rättstillämpningen och att oenighet mellan föräldrarna får lösas på samma sätt som i dag.

Utbetalning till annan efter begäran av socialnämnden

Villkoret för utbetalning till annan efter begäran av socialnämnden föreslås ändras från synnerliga skäl till särskilda skäl. Enligt regeringen bör möjligheterna att förhindra att barnbidraget betalas till en förälder som inte kan ta ekonomiskt ansvar för barnet utökas.

Slopat krav på anmälan för flerbarnstillägg

Vidare föreslås att kravet på anmälan för att få flerbarnstillägg slopas för föräldrar som bor tillsammans med ett eller flera barn som de har gemensamt. Detta undantag ska gälla om föräldrarna har en delad utbetalning av barnbidraget för ett eller flera barn, eller om de är mottagare av hela barnbidrag för olika barn inom samma hushåll.

Eftersom fler föräldrar med förslagen i propositionen kan bli mottagare av barnbidrag bedömer regeringen att fler kommer att behöva göra en anmälan om flerbarnstillägg. För att minska krånglet och Försäkringskassans administration föreslås att kravet på anmälan slopas i vissa fall.

Beräkning av flerbarnstilläggets storlek

Regeringen föreslår även att om två sammanboende personer som inte är mottagare av barnbidrag för samma barn kan få flerbarnstillägget, ska det betalas till den av dem som anmäls som mottagare till Försäkringskassan. Om någon sådan anmälan inte görs, ska flerbarnstillägget betalas till dem båda och beräknas proportionerligt enligt nuvarande bestämmelser. Även när barnbidrag delas för ett eller flera barn med anledning av att föräldrarna inte har gjort någon anmälan om bidragsmottagare, eller när ett barn bor växelvis, ska flerbarnstillägget beräknas proportionerligt.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Lagändringarna med vissa övergångsbestämmelser föreslås träda i kraft den 1 mars 2014 och i princip tillämpas på barn födda efter ikraftträdandet.

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:Sf377 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om delat barnbidrag. Motionärerna anför att det är omodernt att automatiskt betala ut barnbidraget enbart till mamman. I dag delar allt fler mammor och pappor på ansvaret för barnen. Självklart ska alla lagar och regler vara könsneutrala och inte diskriminera någon på grund av kön.

I motion 2013/14:Sf4 av Gunvor G Ericson och Magnus Ehrencrona (MP) yrkas avslag på förslaget om att barnbidrag och flerbarnstillägg automatiskt ska delas lika mellan föräldrar som har gemensam vårdnad (yrkande 1). Motionärerna framhåller att en automatisk delning av barnbidraget för särlevande föräldrar riskerar att slå hårdast mot de barn som har föräldrar med låga inkomster eller där föräldrarna inte kommer överens. Regeringens förslag riskerar därigenom att få diskriminerande effekter. Vidare kan förslaget komma att verka konflikt drivande. För kvinnor som har flera barn och i realiteten tar det totala ekonomiska ansvaret, trots gemensam vårdnad, kan det i praktiken innebära ett stort ekonomiskt bortfall. Motionärerna anför att en tredelad föräldraförsäkring är ett större och viktigare steg, som bör komma före förslag om ett delat barnbidrag. Motionärerna begär också ett tillkännagivande om att huvudregeln vid utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg bör vara dels att bidraget går till den förälder som är ensam vårdnadshavare, dels att bidraget för särlevande föräldrar med gemensam vårdnad går till den förälder som bor där barnet är folkbokfört (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att vissa möjligheter till delat barnbidrag infördes den 1 juli 2006. Med anledning av regeringens förslag i proposition 2005/06:20 beslutade riksdagen dels att föräldrar som bor ihop ska få välja vem av dem som ska få barnbidraget och att om ingen anmälan görs går bidraget till mamman, dels att barnbidrag ska kunna delas mellan föräldrarna när barnen bor växelvis hos mamman och pappan. Regeringens förslag om att den ena föräldern under vissa förutsättningar ska kunna få igenom en delning även om den andra föräldern inte vill det, fick inte stöd i riksdagen. I ett tillkännagivande gav riksdagen även regeringen i uppdrag att utreda de bidrag och regler som påverkar möjligheterna till en god försörjning av barn vars föräldrar har separerat (bet. 2005/06:SfU7, rskr. 2005/06:164). Den s.k. Särlevandeutredningen fick i uppdrag att göra en allmän översyn av hur ekonomiska stöd till barnfamiljer stöder samarbete mellan särlevande föräldrar. Utredningen lämnade i juni 2011 i sitt slutbetänkande Fortsatt föräldrar – om ansvar, ekonomi och samarbete för barnets skull (SOU 2011:51) förslag om bl.a. utökade möjligheter till delning av barnbidraget.

Nuvarande bestämmelser om barnbidrag och flerbarnstillägg gör att barnets mor med automatik är barnbidragsmottagare, om inte föräldrarna gör en anmälan om annan bidragsmottagare. Utskottet anser i likhet med regeringen att dessa regler är förlagade och välkomnar därför regeringens förslag om delat barnbidrag. Att barnbidraget i dag i de flesta fall lämnas till modern kan bidra till att konservera könsroller. De nuvarande reglerna, där modern getts företräde framför fadern, bör således ändras så att utformningen görs könsneutral. Utskottet delar även bedömningen i motion

2013/14:Sf377 yrkande 3 att det sedan barnbidraget infördes har skett stora förändringar i samhället som har fått konsekvenser för familjestrukturen. Att allt fler föräldrar delar på ansvaret för barnen bör uppmuntras.

Som regeringen konstaterar utgår dagens regler från att modern ensam ansvarar för barnet när föräldrarna har gemensam vårdnad, vilket även medför att modern får ett s.k. veto mot att barnbidraget delas vid växelvist boende. Enligt utskottets mening kan reglerna för särlevande föräldrar även verka konflikt drivande i fråga om barnets boende och fördelningen av försörjningsansvaret. Det finns en viss risk för att ekonomiska drivkrafter styr föräldrarnas inställning till barnets boende och umgänge med den andra föräldern, snarare än barnets bästa. Barnbidragsbeloppet utgör endast en mindre del av det barnet sammantaget kostar varför dess betydelse inte bör överdrivas. Utskottet delar emellertid regeringens bedömning att förslagen om delning m.m. över tid kan bidra till att minska antalet konflikter. En könsneutral lagstiftning med ökade möjligheter att dela barnbidraget är också positivt ur ett jämställdhetsperspektiv.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motion 2013/14:Sf4 (MP) yrkande 1. Motion 2013/14:Sf377 (S) yrkande 3 är tillgodosedd och avstyrks därför. Utskottet kan inte ställa sig bakom förslag om att huvudregeln vid utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg bör vara att de vid gemensam vårdnad går till den förälder som bor där barnet är folkbokfört. Motion 2013/14:Sf4 (MP) yrkande 2 avstyrks därför.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Principer för utbetalning av barnbidrag, punkt 1 (MP)

av Magnus Ehrencrona (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sf4 av Gunvor G Ericson och Magnus Ehrencrona (båda MP) yrkande 2 och

avslår motion

2013/14:Sf377 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkande 3.

Ställningstagande

För att nå ett jämställt samhälle och könsneutralitet i lagstiftningen bör en tredelad föräldraförsäkring införas. En tredelad föräldraförsäkring är ett större och viktigare steg och bör komma före delat barnbidrag. Det finns emellertid åtgärder som bör vidtas redan nu som kan förbättra barnens situation. Regeringen bör se över bestämmelserna om utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg och återkomma med förslag där barnbidraget som huvudregel dels går till den förälder som är ensam vårdnadshavare, dels för särlevande föräldrar med gemensam vårdnad går till den förälder som bor där barnet är folkbokfört.

2. Delat barnbidrag, punkt 2 (MP)

av Magnus Ehrencrona (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken, i de delar det avser 16 kap. 5 § första och tredje styckena samt 7 och 8 §§ och motsvarande delar i övergångsbestämmelserna. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sf4 av Gunvor G Ericson och Magnus Ehrencrona (båda MP)
yrkande 1 och
avslår proposition 2013/14:6 i denna del.

Ställningstagande

En delning av barnbidraget riskerar att slå hårdast mot de barn som har föräldrar med låga inkomster eller där föräldrarna inte kommer överens. Regeringens förslag riskerar därigenom att få diskriminerande effekter. Vidare kan förslaget att dela barnbidraget lika mellan föräldrar, även om de inte är överens, komma att verka konflikt drivande. För kvinnor som har flera barn och i realiteten tar det totala ekonomiska ansvaret, trots gemensam vårdnad, kan det i praktiken innebära ett stort ekonomiskt bortfall. Förslaget i propositionen om att barnbidrag och flerbarnstillägg automatiskt ska delas lika bör därför avslås.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:6 Utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.

Följdmotionen

2013/14:Sf4 av Gunvor G Ericson och Magnus Ehrencrona (båda MP):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag i propositionen om att barnbidrag och flerbarnstillägg automatiskt ska delas lika mellan föräldrar som har gemensam vårdnad.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att huvudregeln vid utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg bör vara dels att barnbidraget går till den förälder som är ensam vårdnadshavare, dels att det vid gemensam vårdnad går till den förälder som bor där barnet är folkbokfört.

Motion från allmänna motionstiden hösten 2013

2013/14:Sf377 av Tomas Eneroth m.fl. (S):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om delat barnbidrag.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken

dels att 16 kap. 10 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 16 kap. 10 § ska utgå,

dels att 16 kap. 1, 5–9, 12, 14, 15 och 18 §§ ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***16 kap.****1 §**

I detta kapitel finns bestämmelser

- om bidragsmottagare i 2 och 3 §§,
- vid ensam vårdnad i 4 §,
- vid gemensam vårdnad i 5–8 §§,
- om det finns särskilt förordnade vårdnadshavare i 9 §,
- om vårdnadshavare är av samma kön i 10 §,
- vid adoption i 11 §,
- när flerbarnstillägg ska lämnas m.m. i 12–17 §§,
- om utbetalning till annan i 18 §,
- om ändring av bidragsmottagare i 19 §, och
- om utbetalning av barnbidrag i 20 §.

I detta kapitel finns bestämmelser

- om bidragsmottagare i 2 och 3 §§,
- vid ensam vårdnad i 4 §,
- vid gemensam vårdnad i 5–8 §§,
- om det finns särskilt förordnade vårdnadshavare i 9 §,
- vid adoption i 11 §,
- när flerbarnstillägg ska lämnas m.m. i 12–17 §§,
- om utbetalning till annan i 18 §,
- om ändring av bidragsmottagare i 19 §, och
- om utbetalning av barnbidrag i 20 §.

5 §

Föräldrar som har gemensam vårdnad om ett barn kan hos Försäkringskassan gemensamt anmäla vem av dem som ska vara bidragsmottagare. Görs inte någon anmälan får barnets mor bidraget.

När föräldrar har gemensam vårdnad om ett barn lämnas barnbidrag med hälften till vardera föräldern. Anger föräldrarna i en gemensam anmälan till Försäkringskassan vem av dem som ska vara bidragsmottagare lämnas dock barnbidraget till den angivna mottagaren.

Är endast en av föräldrarna försäkrad för barnbidrag lämnas hela barnbidraget till den föräldern.

Första stycket tillämpas inte om annat följer av 6, 7 eller 18 §.

6 §

Om *den* förälder som enligt 5 § ska få *bidraget* under en längre tid inte kan delta i vårdnaden på grund av frånvaro, sjukdom eller något annat skäl, övergår rätten att få *barnbidraget* till den andra föräldern.

Om *en* förälder som enligt 5 eller 7 § ska få *barnbidrag* under en längre tid inte kan delta i vårdnaden på grund av frånvaro, sjukdom eller något annat skäl, övergår rätten att få *barnbidrag* till den andra föräldern.

7 §

Om barnet varaktigt bor tillsammans med endast en av föräldrarna har den föräldern efter anmälan rätt att få *bidraget*.

Har föräldrar, som inte bor tillsammans, gemensam vårdnad om ett barn gäller följande.

1. När barnet bor varaktigt tillsammans med endast en förälder lämnas *barnbidraget* till den föräldern, om han eller hon har gjort anmälan om det.

2. När barnet bor varaktigt hos båda föräldrarna (växelvist boende), lämnas *barnbidraget* med hälften till vardera föräldern efter anmälan av någon av dem.

8 §

Om föräldrarna inte bor tillsammans, men barnet är varaktigt bosatt hos båda föräldrarna (växelvist boende), får *barnbidraget* efter anmälan av båda föräldrarna lämnas med hälften till vardera föräldern.

Ett barn ska anses ha växelvist boende, om sådant boende görs sannolikt av den förälder som har anmält att *barnbidraget* ska lämnas med hälften till vardera föräldern.

9 §

För barn med två särskilt förordnade vårdnadshavare gäller det som föreskrivs i 5–8 §§ om barnets föräldrar och barnets mor i stället barnets vårdnadshavare respektive kvinnliga vårdnadshavare.

För barn med två särskilt förordnade vårdnadshavare gäller det som föreskrivs i 5–8 §§ om barnets föräldrar i stället barnets vårdnadshavare.

12 §

Den som får allmänt barnbidrag för de barn som omfattas av flerbarnstillägget får också flerbarnstillägg för dessa barn.

Den som vill få flerbarnstillägg med stöd av 15 kap. 9 § 2 eller 3 eller 12 § ska anmäla detta till Försäkringskassan.

Den som vill få flerbarnstillägg med stöd av 15 kap. 9 § 2 eller 3 ska anmäla detta till Försäkringskassan. Detsamma gäller den som vill få flerbarnstillägg med stöd av 15 kap. 12 §, utom i de fall där två

föräldrar bor tillsammans med ett barn som de har gemensamt, om någon av dem får barnbidrag för barnet.

14 §

Skulle två personer kunna få flerbarnstillägget, betalas detta till den av dem som anmäls som bidragsmottagare. Anmälan ska göras till Försäkringskassan av personerna gemensamt.

Om inte någon anmälan enligt första stycket görs betalas flerbarnstillägget till *kvinnan eller, om personerna är av samma kön, till den äldre av dem.*

Skulle två personer som bor tillsammans och som inte får barnbidrag för samma barn kunna få flerbarnstillägget, betalas detta till den av dem som anmäls som bidragsmottagare. Anmälan ska göras till Försäkringskassan av personerna gemensamt.

Om inte någon anmälan enligt första stycket görs betalas flerbarnstillägget till vardera föräldern och beräknas för varje mottagare för sig med tillämpning av 16 och 17 §§.

15 §

Om barnbidraget delas enligt 8 § för ett eller flera barn ska flerbarnstillägget beräknas för varje förälder för sig enligt *bestämmelserna* i 16 och 17 §§.

Om barnbidraget delas enligt 5 eller 7 § för ett eller flera barn ska flerbarnstillägget beräknas för varje förälder för sig enligt 16 och 17 §§.

18 §

Om det finns *synnerliga* skäl får barnbidraget, i stället för vad som framgår av 2–17 §§, på begäran av socialnämnden, betalas ut till den andra av föräldrarna, någon annan lämplig person eller nämnden att användas för barnets bästa.

Om det finns särskilda skäl får barnbidraget, i stället för vad som framgår av 2–17 §§, på begäran av socialnämnden, betalas ut till den andra av föräldrarna, någon annan lämplig person eller nämnden att användas för barnets bästa.

1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 2014.

2. De nya föreskrifterna i 16 kap. 5–9, 12, 14 och 15 §§ tillämpas första gången

– på barn som är födda efter ikraftträdandet, eller, vid adoption, när den som adopterat barnet har fått barnet i sin vård efter ikraftträdandet, och

– på barn som har blivit försäkrade för barnbidrag efter ikraftträdandet.

De nämnda föreskrifterna tillämpas dock också om det efter ikraftträdandet har gjorts en anmälan om till vem barnbidrag ska lämnas.

3. Vid tillämpning av äldre föreskrifter i 16 kap. 5–8 §§ gäller fortfarande den upphävda 16 kap. 10 §.

4. Om en förälder har fått flerbarnstillägg med tillämpning av de nya föreskrifterna i 16 kap. 12 eller 14 §, tillämpas alltid de nya föreskrifterna om flerbarnstillägg för den föräldern och förälderns hushåll även om det i det hushållet inte ingår något barn som avses i punkten 2.

5. Äldre föreskrifter i 16 kap. 18 § gäller fortfarande om socialnämndens begäran om utbetalning har kommit in till Försäkringskassan före ikraftträdandet.